

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 3406/2/2009

Sentința civilă nr. 1590
Ședința publică din 31.03.2010
Curtea constituită din:
Președinte: Eugenia Ion
Grefier: Miron-Cornel Olaru

Pe rol se află pronunțarea asupra cererilor de chemare în judecată conexe formulate de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII și de reclamantii BUCĂTARU MAUREL, TODERIȚĂ VASILICA și MURARU ROMICĂ în contradictoriu cu pârâtul RAȚĂ VASILE.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 25.03.2010 și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta sentință, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a acorda părților posibilitatea de a depune concluzii scrise, a amânat pronunțarea la data de azi, 31.03.2010.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, sub nr. 3406/2/2009, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) l-a chemat în judecată pe pârâtul Rață Vasile, solicitând ca prin sentința ce se va pronunța să se constate calitatea acestuia de colaborator al Securității.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că pârâtul Rață Vasile deține funcția de primar al comunei Balcani, iar în conformitate cu prevederile art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza a II-a din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, C.N.S.A.S. verifică, din oficiu, sub aspectul stabilirii calității de lucrător sau colaborator al Securității, persoanele care ocupă demnitățile sau funcțiile prevăzute la rt. 3 lit. b) - h1).

De asemenea, s-a menționat că, prin cererea nr. P4153/06/11.09.2006, transmisă C.N.S.A.S. de către Instituția Prefectului Județului Bacău se solicita verificarea calității de agent sau de colaborator al Securității ca poliție politică, în temeiul fostei Legi nr. 187/1999, în ceea ce îl privește pe pârât, cerere care este legală, potrivit art. 33 alin. 1 din OUG nr. 24/2008.

Reclamantul a menționat că, astfel cum rezultă din cuprinsul Notei de constatare nr. S/DI/1/3388/18.11.2008, pârâtul Rață Vasile , fiind "profesor suplinitor la Școala de 10 ani din satul Schitu Frumoasa, comuna Balcani", a fost recrutat în calitate de colaborator - persoană de sprijin, "pentru încadrarea informativă a celor 23 de cadre didactice de la școala respectivă." iar la data de 12.01.1988 a semnat Angajament, preluând numele conspirativ de colaborator "GHEORGHIU".

Au fost considerate de reclamant ca fiind relevante pentru stabilirea calității de colaborator al Securității următoarele informații furnizate de pârât "din proprie inițiativă", anterior recrutării oficiale:

- ".../ A relatat următoarele: că profesorul J. V. De la Șc. De 10 ani din Balcani mai are obicei să vină sub influența alcoolului la școală, că este o fire aparte față de celelalte cadre didactice - mai impulsiv și chiar cu tentă de a fi pretat să obțină anumite profituri în plus. A auzit anumite persoane făcând comentarii legat de unele audiții la posturile de radio străine reacționare /.../";

- "a relatat următoarele <că discutând cu G.P., în etate de circa 29 ani, muncitor la o întreprindere din municipiul Brașov, care venise în vizită la părinți, acesta i-a relatat despre cele petrecute la Brașov în ziua de 15.11.187 și întrebat candidatul de ce umblă prin sat - spunându-i scopul - G. a afirmat că dacă umblă cu asemenea lucruri are să o să pățească și candidatul ca acei de la BRAȘOV> /.../".

Reclamantul a apreciat că materialele prezentate mai sus sunt concludente în această situație, deoarece în stabilirea calității de colaborator al Securității, potrivit art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, se constituie probe în cauză notele, rapoartele scrise, relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. În plus, în definiția colaboratorului Securității, dată de art. 2 lit. b) din actul normativ menționat nu se cere ca acesta să furnizeze o pluralitate de informații, fiind suficientă furnizarea unei singure informații, în condițiile definiției legale, pentru a fi reținută calitatea de colaborator al Securității.

În privința primei condiții impuse de legiuitor prin art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, aceea că informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, reclamantul a susținut că este asigurată, deoarece pe parcursul colaborării cu organele de Securitate, pârâtul a furnizat informațiile relatate anterior, privitoare la audierea unor posturi de radio străine, aspecte de viață privată și comentarii necorespunzătoare legate de evenimente politico-sociale.

Și în ceea ce privește a doua condiție prevăzută de lege, aceea ca informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, reclamantul a menționat că este asigurată deoarece, prin aceste acțiuni s-au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României

din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul internațional privind drepturile civile și politice.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe disp. art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, art. 5 alin. 1 teza a II-a, art. 33 alin. 1 din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și 2, art. 35 alin. 5 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe disp. art. 112 C.Proc.Civ..

La data de 26.05.2009, pe rolul Curții de Apel București, sub nr. 4466/2/2009, s-a înregistrat acțiunea formulată de reclamantii Bucătaru Maurel, Toderiță Vasilică și Muraru Romică, în contradictoriu cu pârâțul Rață Vasile, prin care au solicitat să se constate că, la data de 18.11.2008, prin adresa nr. P5991/01, eliberată de C.N.S.A.S., s-a dovedit că pârâțul a fost informator al Securității, cu numele conspirativ "GHEORGHIU", să se pronunțe o hotărâre care să țină loc ca acțiune în constatarea calității de colaborator al Securității și să se dispună obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantii au arătat că, prin adresa nr. P5991/01/18.11.2008, eliberată de C.N.S.A.S., pe numele având în vedere Nota Investigații nr. S/D/I/3111/29.10.2008, s-a stabilit identitatea informatorului cu numele conspirativ "GHEORGHIU" în persoana numitului Rață Vasile, născut la data de 07.08.1957 în Balcani, Județul Bacău, fiul lui Gheorghe și Saveta.

În drept, reclamantii și-au întemeiat acțiunea pe disp. art. 8, 10 și 11 din OUG nr. 24/2008 și ale Legii nr. 293/2008.

Prin întâmpinarea formulată la data de 10.09.2009, în cauza ce formează obiectul dosarului nr. 4766/2/2009, pârâțul a invocat excepția de conexitate, în temeiul art. 164 Cod Proc.Civ., și a solicitat trimiterea prezentei pricini la Completul nr. 8, care urmează a soluționa dosarul nr. 3406/2/2009, aflat pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, având același obiect și aceeași cauză, reclamant fiind Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Pe fond, pârâțul a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, susținând, în esență, următoarele:

La cererea d-lui, adresată C.N.S.A.S., acesta a emis răspunsul nr. P 5991/01/18.11.2008, prin care s-a comunicat, ținând cont de Nota Direcției Investigații nr. S/DI/3111/29.10.2009, că a fost stabilită identitatea informatorului cu nume conspirativ "GHEORGHIU" în persoana pârâtului Rață Vasile.

..... împreună cu Toderiță Vasilică au făcut plângere penală împotriva numitului Rață Vasile la Parchetul de pe lângă Judecătoria Moinești, sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 292 C. pen., iar în urma cercetărilor s-a dispus neînceperea urmăririi penale, reținându-se că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în declarații.

Petenții Bucătaru Maurel și Toderiță Vasilică au formulat plângere împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale, iar la data de 22.06.2009 le-a fost comunicată rezoluția de respingere a plângerii.

În susținerea acțiunii introductive de instanță reclamanții au anexat doar răspunsul C.N.S.A.S. nr. P 5991/01/18.01.2008, fără a produce vreo probă sau dovadă în susținerea afirmațiilor din cererea de chemare în judecată.

Esența definiției poliției politice comuniste rezidă în caracterul represiv al acesteia, manifestat prin activități ale securității statului sau ale altor structuri și instituții, vizând suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în scopul instaurării și menținerii puterii totalitare comuniste.

Singura persoană nominalizată de pârât, dar nu în scris, în "procesul atragerii la colaborare", deci anterior "recrutării" ca persoană de sprijin, nu a fost potrivnică regimului comunist, astfel că nu se poate susține că a avut loc îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În concluzie, pârâtul a apreciat că acțiunea promovată de reclamanții Bucătaru Maurel, Toderiță Vasilică și Muraru Romică este neîntemeiată și a solicitat respingerea acesteia.

Prin încheierea din data de 12.11.2009, Curtea a dispus admiterea excepției de conexitate invocată de pârâtul Rață Vasile și conexarea dosarului nr. 4766/2/2009 la dosarul nr. 3406/2/2009.

În cauză, s-a administrat proba cu înscrisuri.

În ședința publică din data de 25.03.2010, pârâtul a invocat excepția tardivității acțiunii în constatare introdusă de C.N.S.A.S., excepția lipsei de interes a reclamanților Bucătaru Maurel, Toderiță Vasilică și Muraru Romică și excepția lipsei calității procesuale active a acestora în promovarea acțiunii în constatarea existenței calității de colaborator al Securității.

La dosarul cauzei s-au depus concluzii scrise de către reclamanții - persoane fizice și de către pârâtul Rață Vasile.

Curtea, examinând cu prioritate, potrivit disp. art. 137 alin. 1 Cod Proc.Civ., excepțiile invocate de pârât, în raport de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale aplicabile, reține următoarele:

Excepția tardivității formulării acțiunii în constatare de către reclamantul C.N.S.A.S. este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, având în vedere că dispozițiile OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, nu reglementează un termen de sesizare a instanței de contencios administrativ cu acțiunea în constatarea calității de lucrător sau colaborator al Securității, iar prevederile Regulamentului de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008 a Colegiului C.N.S.A.S., invocate de pârât, conțin norme de o forță juridică inferioară legii și vizează termene de recomandare aplicabile în activitatea internă a C.N.S.A.S..

De asemenea, sunt neîntemeiate și vor fi respinse excepția lipsei calității procesuale active a reclamanților Bucătaru Maurel, Toderiță Vasilică și

Muraru Romică și excepția lipsei de interes a acestora, în considerarea următoarelor argumente:

Dispozițiile art. 3 din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, reglementează dreptul oricărui cetățean român de a fi informat, la cerere, în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul acestei ordonanțe de urgență, a persoanelor care ocupă demnitățile sau funcțiile prevăzute la lit. a) - z), iar la lit. g) sunt menționați primarii, viceprimarii, consilierii județeni, consilierii în Consiliul General al Municipiului București, consilierii locali.

În exercitarea acestui drept, reclamantii Bucătaru Maurel, Todorită Vasilică și Muraru Romică au solicitat C.N.S.A.S. efectuarea de verificări sub aspectul posibilei calități de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în privința pârâtului Rață Vasile, care deține funcția de primar al comunei Balcani, Județul Bacău.

Rezultatul verificărilor efectuate de C.N.S.A.S. a fost comunicat prin Adresele nr. P 911/09/21.05.2009, nr. P1631/09/09.06.2009 și P 1631/09/09.06.2009.

Potrivit disp. art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008, "Acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ a Curții de Apel București, fiind scutită de taxa de timbru".

Se observă că aceste dispoziții legale nu reglementează dreptul exclusiv al C.N.S.A.S. de a promova acțiunea în constatare, astfel că, în raport de demersurile întreprinse de reclamant, locuitori ai comunei Balcani, Județul Bacău, în vederea comunicării unor informații de interes public privitoare la posibila calitate de lucrător sau colaborator al Securității a pârâtului Rață Vasile, primarul comunei, Curtea apreciază că aceștia au calitate procesuală activă și interes în sesizarea instanței de contencios administrativ cu acțiunea în constatare, cu atât mai mult cu cât, în privința pârâtului nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă, publicată în condițiile art. 12 din OUG nr. 24/2008.

Analizând, pe fond, acțiunile în constatare conexate, Curtea reține următoarele:

Pârâtul Rață Vasile deține funcția de primar al comunei Balcani, Județul Bacău.

În această calitate, în conformitate cu disp. art. 3 lit. g) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza a II-a din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, C.N.S.A.S. a efectuat verificări, din oficiu, sub aspectul posibilei calități de lucrător sau colaborator.

Verificări în acest sens au fost întreprinse și la cererea transmisă C.N.S.A.S. de către Instituția Prefectului Județului Bacău, înregistrată sub nr. P 4153/06/11.09.2006, în temeiul fostei Legi nr. 187/1999, precum și la cererea reclamantilor Bucătaru Maurel, Todorită Vasilică și Muraru Romică.

Urmare a acestor verificări, reclamantul a întocmit Nota de constatare nr. S/DI/I/3388/18.11.2008, în temeiul căreia a fost sesizată instanța de

contencios administrativ cu acțiunea în constatarea calității de colaborator al Securității, depunându-se la dosar înscrisurile fostei Securității privitoare la pârât.

Potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, are calitate de colaborator al Securității, persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pârâtul Rață Vasile, fiind "profesor suplinitor la Școala de 10 ani din satul Schitu Frumoasa, comuna Balcani", a fost recrutat în calitate de colaborator - persoană de sprijin, "pentru încadrarea informativă a celor 23 de cadre didactice de la școala respectivă."

La data de 12.01.1988 a semnat Angajament, preluând numele conspirativ de colaborator "GHEORGHIU".

Anterior recrutării sale oficiale, pârâtul Rață Vasile a furnizat Securității "din proprie inițiativă", informațiile reținute în Nota de constatare nr. S/DI/I/3388/18.11.2008, care se referă la audierea unor posturi străine, aspecte de viață privată și comentarii necorespunzătoare legate de evenimente politico - sociale.

Pârâtul nu a contest furnizarea informațiilor menționate în Nota de constatare întocmită de C.N.S.A.S. și care se referă la activități și atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Constatarea calității de colaborator al Securității are loc în ipoteza îndepliniri cumulative a celor două condiții reglementate de art. 2 lit. b) din actul normativ menționat, independent de existența unui document de tipul angajamentului sau a unei activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

De asemenea, nu este necesar a se dovedi încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, cerința impusă de legiuitor fiind aceea ca informațiile transmise să facă posibilă îngrădirea sau suprimarea acestor drepturi.

Apărările pârâtului, în sensul că angajamentul i-a fost luat prin mijloace dolosive, nu vor fi reținute de instanță, întrucât, pe de o parte, nu au fost dovedite, iar pe de altă parte, informațiile furnizate Securității, reținute în nota de constatare și necontestate de pârât, sunt suficiente pentru constatarea calității de colaborator al Securității, independent de existența Angajamentului, semnat la data de 12.01.1988.

Furnizarea informațiilor către organele de Securitate a expus persoanele în cauză unor consecințe negative, precum urmărirea și supravegherea informativă, pentru simpla exprimare a opiniilor și convingerilor lor, constituind activități care au vizat îngrădirea dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor consacrat de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

În concluzie, pentru considerentele evidențiate, Curtea constată că în cauză sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, astfel că urmează să dispună, în temeiul art. 11 din acest act normativ, admiterea acțiunilor conexe și constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Rață Vasile.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE

Respinge excepția tardivității formulării acțiunii, excepția lipsei calității procesuale active și excepția lipsei de interes, invocate de pârât.

Admite acțiunile conexe, formulate de reclamantii CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, BUCĂTARU MAUREL, TODERIȚĂ VASILICĂ și MURARU ROMICĂ, toți cu domiciliul în comuna Balcani, Județul Bacău, în contradictoriu cu pârâtul RAȚĂ VASILE cu domiciliul în comuna Balcani, sat Schitu Frumoasă, Județul Bacău.

Constată existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Rață Vasile, fiul lui Gheorghe și Saveta, născut la data de 07.08.1957, în comuna Balcani, Județul Bacău.

Cu recurs în termen ce 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 31.03.2010..

PREȘEDINTE
EUGENIA ION

GREFIER
MIRON - CORNEL OLARU

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Cecl Adm.*
Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe Nr. *3406/2/2009*
se legalizează de pol.
GREFIER *Sepru Y*

CONFORM CU
ORIGINALUL

Red.IE
Teh.red.CID
7 ex./10.05.2010

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr. lei
Sculb
în sumă de lei
GREFIER *Sepru Y*

Definitivă st. Hotărârea
prin Dec. 1898/31.03.2011 în
Dos. 3406/2/2009 - Sec. Adm.
recursul declarat de Rață Vasile nu este
seul recuzat în sensul că respinge acțiunea și
Bucătaru M, Toderiță V. Muraru R, menține celelalte
dispoziții ale instanței.